

FOT. BRAC'TWO AURUM

sowała do finałów. Koło naukowe postanowiło brać udział w jak największej ilości kategorii wiekowych i drużynowych. W Mistrzostwach Polski można wziąć udział w następujących kategoriach:

- Przedszkolaki - do 7 lat, - Dzieci - do 12 lat, - Juniorzy - do 16 lat, - Amatorzy, - Miska Tradycyjna - każdy chętny, - Weterani - powyżej 60 lat, - Puchar Wielkiego Mistrza - każdy chętny, - Profesjonaliści, - Profesionalistki, - Drużyny 2-osobowe, - Drużyny 3-osobowe, - Drużyny 5-osobowe.

Pierwszy dzień ptukania złota i fantastyczne wyniki w półfinałach. Niestety nie udało się tak dobrych osiągnięć utrzymać w finałach i ostatecznie członkowie koła naukowego ŻABKA, ich rodziny i przyjaciele zajęli następujące miejsca:
 _Kategoria Przedszkolaków: Karol Michalski - 2. miejsce
 _Kategoria Dzieci: Zuzia Michalska - 8. miejsce, Jakub Świrski - 9. miejsce, Karol Michalski - 14. miejsce
 _Kategoria Juniorzy: Daria Ciemala - 3. miejsce, Zuzia Michalska - 6. miejsce
 _Kategoria Amatorzy: Zuzia Michalska - 3. miejsce, Daria Ciemala - 4. miejsce, Iwona Michalska - 5. miejsce, Monika Michalska - 9. miejsce

Ponadto w tej kategorii awans do finału uzyskali: Stapor Andrzej, Świrski Adam, Grala Henryk. Niestety, ze względu na spóźnienie się na start finału zostali zdyskwalifikowani.

- _Miska Tradycyjna: Przemysław Michalski - 1. miejsce, Dariusz Michalski - 14. miejsce, Rodzeń Bartosz - 16. miejsce
- _Profesjonaliści: Przemysław Michalski - 12. miejsce, Dariusz Michalski - 28. miejsce . Bartosz Rodzeń - 29. miejsce
- _Drużyny 2-osobowe: Agrest Team - 12. miejsce, ŻABKA - 17. miejsce
- _Drużyny 3-osobowe: Nasze Rio - 8. miejsce
- _Drużyny 5-osobowe: ŻABKA - 3. miejsce.

Ostatecznie przywieźliśmy 5 medali: 1 złoty (Miska Tradycyjna), 1 srebrny (Przedszkolaki) i 3 brązowe (Juniorzy, Amatorzy, Drużyna 5-osobowa).

Mamy nadzieję na większe sukcesy w Mistrzostwach Polski w Nocnym Ptukaniu Złota, które odbędą się już w połowie czerwca!

*Dariusz Michalski „Agrest”
Opiekun Koła*

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Mit - literatura - tajemnica, red. Waldemar Gruszczyński, Tomasz Ratajczak, Bogdan Trocha, „Fantastyczność i Cudowność”, s. 306, B5, oprawa miękka, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2013, ISBN 978-83-7842-115-3

„Mitologia - jak twierdzi Joseph Campbell - jest przedostatnią prawdą - przedostatnią, bo tej ostatecznej nie można ująć w słowach” [...]. Okazuje się, że równie trudno jest ująć i uporządkować wszystko to, co dotyczy się mitu, mit bowiem „jest wszystkim i niczym zarazem” [...] lub - jak zauważono w jednym z zamieszczonych tu szkiców

- „w obszarze refleksji humanistycznej [...] stanowi kategorię o wieloznacznej treści” [...]. Ta złożoność problematyki jest jej wadą i zaletą. Wadą, gdyż nie da się objąć syntetycznie wszystkich sposobów uobecniania się mitu w literaturze i innych tekstach kulturowych, np. filozoficznych czy religijnych. Nie potrafimy wskazać etapów ewolucji ani też sposobu funkcjonowania mitologii. Dodatkowym problemem, przed

jakim stoimy, jest szeroki horyzont pojęciowy, tj. mnogość definicji mitów, a także niezliczona ilość kontekstów, które wywołują gąszcz dodatkowych pytań i wątpliwości, przywołując niejednokrotnie to, co nazwalibyśmy Tajemnicą, a więc elementy irracjonalne, podświadome, nieuświadomiane, metafizyczne czy też ukryte przed ludzkim rozumem w inny sposób. Z kolei patrząc na tę wieloaspektowość z innej perspektywy, dostrzeżemy to, co pozytywne, tj. możliwość zaistnienia dyskursu o wielorakim charakterze: antropologicznym, filozoficznym, literaturoznawczym, psychologicznym czy religioznawczym, w którym poruszane będą coraz to nowe aspekty, w różnorodny sposób wiążące się z mitem i na swój sposób otwierające nowe perspektywy i ścieżki poszukiwań.

Żywimy nadzieję, że nowe perspektywy i impuls do poszukiwań da prezentowany tom, w którym zamieściliśmy dwadzieścia jeden tekstów oddających bogactwo tematyki powiązanej z mitem, pogrupowanych w trzy działy: Teorie i metody (I), Mitologie w literaturze i kulturze popularnej (II) oraz Literatura „głównego nurtu” i jej mitologiczne aspekty (III). Autorami tych wypowiedzi są badacze reprezentujący różne dyscypliny (m.in. teologię i filozofię) i ośrodki akademickie (m.in.: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Rzeszowski, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Zielonogórski, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie oraz Akademię Pomorską w Słupsku).

[Fragment]

Artur Wandycz, Dziecko podkarpackie. Standardy rozwojowe wysokości i masy ciała, s. 330, A4, oprawa twarda, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2014, ISBN 978-83-7842-109-2

Rozwój fizyczny dzieci i młodzieży jest stale monitorowany i oceniany przez antropologów. Zbierane w różnych populacjach wyniki pozwalają wysnuwać wnioski odnośnie do rozwoju populacji, a także dokonywać porównań i ocen zmian międzypokoleniowych. Zmiany międzypokoleniowe cech budowy fizycznej ciała dokonują się w czasie pod wpływem różnorodnych czynników natury środowiskowej, społecznej, kulturowej, a nawet genetycznej.

Duże tempo zmian społecznych i środowiskowych niesie ze sobą zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki dla populacji człowieka. Rozwój osobniczy jest stosunkowo czułym wskaźnikiem stanu, statusu i rozwarstwienia społeczno-ekonomicznego społeczeństwa, więc pomiary cech i wskaźników budowy ciała są wysoce pożądanym elementem zarówno oceny, jak i szeroko rozumianej profilaktyki zdrowotnej.

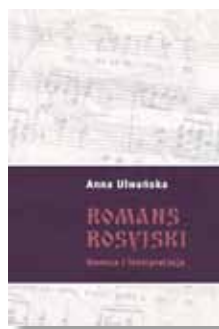
Otrzymane w przeprowadzonych badaniach wyniki posłużą w niniejszym opracowaniu do realizacji następujących zamierzeń:

- przedstawienia ontogenetycznej zmienności wysokości i masy ciała,
- przedstawienia wielkości wybranych wskaźników rozwoju somatycznego,
- prześledzenia wpływu wybranych zmiennych społecznych na poziom cech somatycznych,
- ustalenia różnic dymorficznych w obrębie cech somatycznych,
- określenia intensywności różnic wielkości zmian sekularnych wysokości i masy ciała,
- przedstawienia wielkości cech urodzeniowych dzieci podkarpackich,
- dokonania oceny rozwoju fizycznego (siatki centylowe) i przedstawienia propozycji norm modelu wybranych cech somatycznych dla dzieci i młodzieży ziemi podkarpackiej.

Z tak postawionych celów szczegółowych wyłania się główny cel monografii, którym jest ocena i analiza rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży województwa podkarpackiego uwzględniająca cechy środowiskowe i społeczne - szczególnie w odniesieniu do wysokości i masy ciała.

[Fragment]

Anna Ulwańska, Romans rosyjski. Geneza i interpretacja, s. 152, B5, oprawa miękka, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2013, ISBN 978-83-7842-097-2, CD

Tematem [pracy] jest romans rosyjski. Omówiona jest droga, jaką przebywa ten gatunek liryki wokalne w Rosji od pieśni ludowej do czasów obecnych. Język pracy jest czasami zbyt beletrystyczny, jednak jej celem jest raczej przybliżenie historii romansu, jego wielu obliczy, a także mniej znanych aspektów wykonawczych. Autorka stara się pokazać gatunek od strony jego zawartości emocjonalnej i podkreśla najważniejsze cechy stylu poszczególnych kompozytorów. Przedstawiony jest grunt historyczny i kulturowy, na którym rodzi się i rozwija romans w Rosji i wyjaśniona jest terminologia. Omówione i przedstawione zostają podgatunki romansu. Zaprezentowane są sylwetki sławnych wykonawców romansu od czasów najwcześniejszych notatek na ten temat do obecnie królujących na scenach całego świata artystów. Przedstawione są związki romansu z folklorem rosyjskim i orientalnym, a także z tą właśnie tendencją związana twórczość kompozytorki pierwszej połowy XX wieku - Zary Lewiny.

Drugą intencją niniejszej pracy jest wskazanie repertuaru mniej znanego na polskiej scenie wokalne. Ze względu na jego dostępność może on stać się cennym uzupełnieniem w programach nauczania na kierunkach wokalnych i może umożliwić rozbudowanie osobowości oraz warsztatu interpretacyjnego ucznia i studenta. W pedagogice wokalne, w Polsce i nie tylko, szeroko i chętnie stosowana jest literatura wokalna z zakresu twórczości pieśniarskiej F. Schuberta, z oczywistych powodów. Tutaj proponowany jest repertuar równie interesujący dla wszystkich kolejnych etapów rozwoju młodego adepta sztuki wokalne: od prostego romansu - pieśni okresu przed Michailem Glinką, poprzez utwory samego Glinki aż do trudnej i wymagającej twórczości Piotra Czajkowskiego i Sergiusza Rachmaninowa. Autorka przedstawia też nowoczesne oblicze romansu, który przetrwał przez wieki i w dzisiejszej dobie dominacji w mediach dudnienia i jazgotu znalazł sobie drogę do młodego słuchacza i wykonawcy przez na przykład muzykę filmową, seryjne programy telewizyjne, nowe konkursy dla młodych wykonawców i blogi internetowe.

[Fragment]

Olga Ksenicz, Pierwszoplanowe partie dla „soprano primo” i „soprano secondo” w wybranych operach Georga Friedricha Haendla. Specyfika, podobieństwa i różnice partii stworzonych dla Franceski Cuzzoni i Faustyny Bordoni, s. 73, B5, oprawa miękka, Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2013, ISBN 978-83-7842-100-9, CD

The rival Queens - „królowe rywalki”, „rywalizujące władczyni”... Takim zwrotem, skrótowym i wyrazistym jednocześnie, opisywano i określano dwie znakomitości barokowego wykonawstwa scenicznego, śpiewaczki Franceskę Cuzzoni i Faustynę Bordoni. Obie wykonawczynie, opromienione europejską sławą, wielbione, uznane i pobierające bajecznie wysokie honoraria, los stykał z sobą kilkakrotnie; najbardziej znany pozostaje jednak dwuletni okres wspólnych występów obu wokalistek na scenie londyńskiego Haymarket Theater w dziełach scenicznych, które z myślą o dwóch słynnych Włoszkach tworzył wielki Georg Friedrich Haendel. To właśnie rozkochana na równi w głosach i w wyrazistych osobowościach śpiewaczek londyńska publiczność nadała im przydomek „królewskich rywalki”, z uwagą śledząc ich poczynania zarówno na niwie artystycznej, jak i towarzyskiej.

Praca niniejsza nie stawia sobie za cel poczynienia ustaleń czysto biograficznych wobec obu wzmiankowanych śpiewaczek - szczegółowe ustalenia chronologiczne, dokonywanie odkryć kolejnych materiałów źródłowych, wnikliwe studia nad dokumentami epoki należy pozostawić specjalistom najbardziej w tej dziedzinie miarodajnym, czyli muzykologom oraz teoretykom muzyki, specjalizującym się w historiografii muzycznej. Z tego też powodu przytoczone w toku rozważań biogramy Franceski Cuzzoni i Faustyny Bordoni zostaną potraktowane zwięźle, jednakże z dbałością o zaprezentowanie relacji z epoki

(których znacząca liczba szczęśliwie się zachowała) dotyczących obu śpiewaczek. Przedmiotem szczególnego zainteresowania autorki pracy są studia nad specyfiką czysto muzycznego ukształtowania partii, których prawykonawczyniami były Cuzzoni i Bordoni, partii, które Haendel konstruował z myślą o naturalnych predyspozycjach głosowych oraz walorach ekspresyjno-wykonawczych obu wokalistek, z jednoczesną dbałością o maksymalną równorzędność ich poczynań sceniczych. Już na wstępie można zaryzykować stwierdzenie, że tylko twórca o tak genialnych predyspozycjach, jak Saksończyk, był w stanie podjąć karkołomne zadanie; bo też niemal niewykonalne wydaje się uniknięcie pretekstu do wybuchu niezadowolenia czy starcia pomiędzy obu rywalizującymi śpiewaczkami - a także pomiędzy wielbicielami ich talentu, podzielonymi na dwa tyleż fanatyczne, co zaciekle zwalczające się obozy.

[Fragment]

Marta Ratajczak, *Facetten von Autorschaft. Hans-Christian Kirsch zwischen Phantastik und Biographik*, s. 225, B5, oprawa twarda, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2014, ISBN 978-83-7842-119-1

Der Autor Hans-Christian Kirsch, der unter seinem Pseudonym Frederik Hetmann bekannter ist als unter seinem bürgerlichen Namen und der jahrzehntelangen zu den anerkannten Jugendliteraturautoren zählte, zeichnet sich zunächst durch

seine breitgefächerte schriftstellerische Tätigkeit aus, denn außer literarischen Texten verschiedener Gattungen wie Märchen, phantastische Literatur, zeitkritisch-realistische Texte, Biographien hat er auch theoretische Schriften zur Märchenkunde und zur Theorie der phantastischen Literatur verfasst. Dies macht das Vorhaben einer Einordnung des Autors in das Handlungs- und Symbolsystem Kinder- und Jugendliteratur (KJL) kompliziert, denn die Zahl der von ihm produzierten Texte ist so umfangreich, dass eine Untersuchung den Rahmen der Arbeit sprengen würde. Zudem stellt sich die Frage, ob die Menge der Texte letztlich nicht Folgen für ihre künstlerische Qualität hat. Immerhin sind von Kirsch etwa zweihundert Bücher erschienen. Davon sind 130 eigene Texte, hinzu kommen rund 60 Übersetzungen, die ihre Wurzeln in verschiedenen Kulturen der Welt haben. Trotz möglicher Einschränkungen gehört Hans-Christian Kirsch gleichwohl zu jenen Autoren, die im Handlungs- und Symbolsystem KJL „ein ganz eigenes Profil“ besaßen, was allein durch die zweimalige Verleihung des Deutschen Jugendbuchpreises unterstrichen wird.2 Schon im Jahr 1965 wurde Kirsch für seine „Amerika-Saga“ (1964) ausgezeichnet. 1973 wiederholte er diesen Erfolg, denn für seine erste Biographie „Ich habe sieben Leben. Die Geschichte des Ernesto Guevara, genannt Che“ (1972) erhielt er erneut den für den Bereich Jugendliteratur wichtigsten Preis.

Ryszard Małachowski, *Działalność wychowawcza księdza Aleksandra Zienkiewicza na Kresach Wschodnich Rzeczypospolitej i Dolnym Śląsku*, s. 724, B5, oprawa twarda, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2013, ISBN 978-83-7842-075-0

Podjęcie badań naukowych dotyczących osoby i pedagogicznej aktywności księdza Aleksandra Zienkiewicza w kontekście historyczno-kulturowym wzmacniał rys ewidentnej oryginalności tak określonej

problematyki zarówno już za życia, jak i po śmierci tego kapłana. Przekonanie o sensie i możliwości prowadzenia czynności poznawczych z nim związanych narzucało się samorzutnie, ale „że powinni to uczynić kompetentni biografowie” [...] pisał ks. infułat Stanisław Turkowski. Potrzeba ta wynikała ze specyfiki i charakteru działań powszechnie znanej w Kościele katolickim i akademickim środowisku intelektualno-wychowawczym postaci, konieczności wypełnienia „białych plam” w historiografii Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zubażających biografistykę Kresów Wschodnich, szansy, jaką stwa-

rzał rozpad środkowo-wschodniego, gospodarczo-ekonomicznego „bloku komunistycznego” [...] oraz militarno-ofensywnego „Układu Warszawskiego” [...] (faktycznie „Moskiewskiego”), zmierzającego do inspirowania nieustannej wojny i walki [...] w skali lokalnej i globalnej.

[...] Pierwszą próbę całościowego, wielostronnego ujęcia tematu związanego z osobą i czynem ks. A. Zienkiewicza stanowi dopiero niniejsza publikacja. Koncentrując się zatem na logiczno-treściowej strukturze książki, należy wspomnieć, że nadano jej układ chronologiczno-problemowy [...]. I w takiej konwencji metodologicznej utrzymane są poszczególne rozdziały i podrozdziały, z charakterystycznymi refleksjami retrospektywnymi tam, gdzie to było konieczne. Jej treści ukazane są w funkcjonalnym związku z szerokim tłem historyczno-cywilizacyjno-kulturowym epoki ks. A. Zienkiewicza.

[Fragmenty Wstępu]

Renata Paliga, *Krwiolęcznictwo i krwiodawstwo w medycynie polskiej XIX i XX wieku (1830-1951). Od powstania listopadowego do utworzenia Instytutu Hematologii*, s. 296, B5, oprawa twarda, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2014, ISBN 978-83-7842-102-3

W rozprawie wykorzystano źródła archiwalne zdeponowane w Zbiorach Specjalnych Główniej Biblioteki Lekarskiej (m.in.teczki personalne lekarzy), Bibliotece Jagiellońskiej, Bibliotece Narodowej w Warszawie, polskim Archiwum Cyfrowym, a także relacje świadków, zasoby wizualne, jak i źródła drukowane - oryginalne publikacje polskie i obce dotyczące krwiolęcznictwa i krwiodawstwa, akty prawne, ponadto pamiętniki oraz wspomnienia pielęgniarek i lekarzy, relacje osób związanych z krwiodawstwem i krwiolęcznictwem w Polsce zebrane w formie pisemnej bądź nagrane przez autorkę. W sposób krytyczny i ostrożny odniesiono się zaś do informacji zamieszczanych w Internecie, poszukując w nim głównie zdjęć. W celach poznawczych wykorzystano również ważniejsze w literaturze polskiej i obcej podręczniki dotyczące krwiolęcznictwa i krwiodawstwa badanego okresu.

Syntezę uzupełniają rysunki i fotografie urządzeń do przetoczenia krwi. Są one odzwierciedleniem rozwoju techniki medycznej w XIX i XX wieku oraz wizualnym dowodem ewolucji metody transfuzji i infuzji.

[...] Autorka zdaje sobie sprawę, iż z powodu obszerności podjętego tematu, mimo długotrwałych poszukiwań materiałów do pracy, wiele wydarzeń mogło zostać niedostrzeżonych. Ma jednak nadzieję, że przedstawione opracowanie polskich dokonań w dziedzinie transfuzji krwi i infuzji płynów stanie się podstawą do dalszych, dokładniejszych badań tego tematu dla kolejnych badaczy.

[Fragment Wstępu]

Małgorzata Konopnicka, *Oficer, urzędnik, dworzanin. Kariery szlachty śląskiej w państwie pruskim (1740-1806)*, s. 408, B5, oprawa twarda, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2014, ISBN 978-83-7842-108-5

W polskiej historiografii nie ma w zasadzie opracowań kompleksowo ujmujących zagadnienia funkcjonowania i znaczenia śląskiej społeczności szlacheckiej w realiach pruskiej monarchii absolutnej. Praca dr Małgorzaty Konopnickiej [...] jest

zatem jedną z pierwszych, w której podjęto taką próbę i - należy dodać - w pełni udaną. Nie jest to jednak podejście tradycyjne, w którym opisane zostało znaczenie poszczególnych śląskich rodzin szlacheckich w monarchii pruskiej, ale nowoczesne spojrzenie na szlachtę jako określoną strukturę, oczywiście zróżnicowaną majątkowo, ale w tym okresie spójną i uprzywilejowaną.

[prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski, Uniwersytet Zielonogórski]

Problem dotyczący aktywności publicznej szlachty śląskiej po 1740 r., który obrazowałby stopień jej akceptacji państwa pruskiego oraz ujawniał społeczny kontekst jego umacniania się na Śląsku, zwłaszcza wśród warstw szlacheckich, od dawna był uważany za priorytetowy dla zrozumienia procesów spajania Śląska z nowym państwem, a jednocześnie nie istnieją współczesne badania, które choć w jakimś obszarze podejmowałyby te zagadnienia. Równie niezbadanym aspektem kształtu śląskiej warstwy szlacheckiej była jej ewolucja w systemie absolutystycznym, w warunkach stymulowanego przez ten system angażowania „zawodowego” szlachty w wyznaczone obszary instytucjonalne i zarządzania społeczeństwem. Jedynie Pani Małgorzata Konopnicka od kilku już lat bada różne aspekty wspomnianych problemów, a obecna książka *Oficer - urzędnik - dworzanin. Kariery szlachty śląskiej...* stała się ich kompleksowym opracowaniem. W zakresie podjętego tematu badawczego można zatem stwierdzić, że to praca zarówno nowatorska, jak i od dawna oczekiwana, wypełniająca dotkliwą lukę w historiografii śląskiej, polskiej i niemieckiej.

[dr hab. Gabriela Wąs, prof.
Uniwersytetu Wrocławskiego]

„Studia Zachodnie”, t. 15, red. Robert Skobelski, s. 250, B5, oprawa miękka, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2013, ISBN 978-83-7842-101-6, ISSN 1428-0663

Artykuły

Jarosław Kuczer, Cudzoziemska arystokracja w „prowincji przygranicznej”. Problem udziału imigrantów w pracach administracji śląskiej (1629-1740); **Yaman Kouli**, Economic Policy and the Movement of Factories in the German Sphere of Influence during World War II (1943/44)

- the Role of Lower Silesia and the Eastern German Territories; **Damian Utracki**, Polityka onomastyczna władz jako element przywracania polskości na Ziemiach Zachodnich po II wojnie światowej (na przykładzie nazewnictwa powiatu słubickiego); **Przemysław Bartkowiak**, Bogdan Rusinek - założyciel oraz dowódca konspiracyjnej organizacji młodzieżowej „Harcerstwo Polskie” działającej na terenie Drezdenka w latach 1950-1951; **Stefan Dudra**, Zmiany w polityce państwa wobec mniejszości narodowych w 1952 roku na przykładzie Łemków osiedlonych na Ziemi Lubuskiej; **Paweł Karp**, **Daniel Koteluk**, Książd Ludwik Mucha (1904-1962). Kapelan „Hubala”, kapitan czasu trudnych wyborów; **Piotr Krystians**, Tajni współpracownicy Milicji Obywatelskiej na Ziemi Lubuskiej (1945-1989); **Hanna Kurowska**, Liczba mieszkańców Zielonej Góry w latach 1945-2010; **Bohdan Halczak**, Powiatowe instancje Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej wobec ludności ukraińskiej w powiecie zielonogórskim w latach 1949-1989; **Radosław Domke**, Handel, zaopatrzenie oraz rzemiosło i usługi w Zielonej Górze w latach 80. XX wieku **Krzysztof Wasilewski**, Polska Zjednoczona Partia Robotnicza w Gorzowie Wielkopolskim w schyłkowym okresie swojego istnienia (1989-1990) **Kamil Glinka**, Granica i pogranicze polsko-niemieckie na forum Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1991-2004.

Materiały źródłowe

Michał Trojanowski, Problem strefy nadgranicznej w aktach Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Zielonej Górze

Recenzje

Marceli Tureczek, „Zabytki w krajobrazie kulturowym Międzyrzecz a okolic”, Międzyrzecz 2012, ss. 253 (**Tomasz Nodzyński**); Dwie publikacje o generale Kazimierzu Sosnkowskim. „Lech Wyszczelski, Generał Kazimierz Sosnkowski”, Warszawa 2010, Wydawnictwo Bellona, ss. 387; **Jerzy Kirszak**, „Generał Kazimierz Sosnkowski 1885-1969”, Warszawa 2012, Instytut Pamięci Narodowej, ss. 471 (**Ireneusz Wojewódzki**); **Maciej Zaremba Bielawski**, „Higienisci. Z dziejów eugeniki”, przełożył Wojciech Chudoba, Wydawnictwo Czarne, Wotowice 2011, ss. 432 (**Hanna Kurowska**); **Daniel Johnson**, „White King and Red Queen”, Atlantic Books, London 2007, ss. 383 (**Radosław Domke**).

„Edukacja Humanistyczna. Rocznik Naukowo-Dydaktyczny”, t. 9-10, red. Leszek Jazownik, Marian Sinica, s. 462, B5, oprawa miękka, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2013, ISBN 978-83-7842-088-0, ISSN 1505-280X

Rawski, Ślady, motywy i kartografie polskości w prozie obcej XX oraz XXI w. Rekonesans;

II. Edukacja literacka, językowa i kulturowa

Anna Janus-Sitarz, Miejsce lektury w dialogu nauczyciela polonisty z pokoleniem sieci; **Wiesława Troszczyńska-Nakonieczna**, Oblicza edukacji polonistycznej; **Katarzyna Węgorowska**, Karol Szymanowski, Bartuś Obrochta i Harnasie gośćmi uniwersyteckiej edukacji dialektologicznej; **Dorota Amborska-Głowacka**, Efekt Pigmaliona w edukacji szkolnej **Wita Szulc**, Wiedza o kulturze jako niezbędny element edukacji pedagogów - arteterapeutów; **Monika Tabor**, **Łukasz Wojtacha**, Coaching w szkole, czyli dialog z coachem o wspieraniu rzeczywistości szkolnej **Aneta Grodecka**, Odczuwanie obrazu. O kształtowaniu odbioru sztuki w wieku wczesnoszkolnym; **Eugeniusz Szymik**, **Ilona Copik**, Jak przełożyć „Panamę” na dramę? O roli przestrzeni i wyobraźni w edukacji wczesnoszkolnej; **Anna Guzy**, Wpływ przestrzeni miejskiej na wybrane kompetencje ucznia; **Ewa Kobyłecka**, Uwagi o przymusie i wolności w edukacji literackiej; **Dawid Janicki**, Uwagi o egzaminie maturalnym z języka polskiego (na podstawie analizy arkuszy maturalnych i kluczy odpowiedzi oraz tematów egzaminu wewnętrznego z lat 2005-2010); **Mazenna Magda-Adamowicz**, Znaczenie wychowawcze i twórcze wykorzystanie w klasach I-III utworów Hanny Ożogowskiej; **Romuald M. Jabłoński**, Jak omawiać w szkole podstawowej „Lwa, Czarownicę i starą szafę” Clive’a Staplesa Lewisa; **Olaf Pajączkowski**, Wykorzystanie narracyjnych gier fabularnych (RPG) w procesie edukacyjnym; **Maria Roszak**, Nazwy własne zielonogórskich szkół.

III. Z dziejów edukacji

Barbara Jaśniewicz, Meandry nadzoru pedagogicznego w dwudziestoleciu międzywojennym (na przykładzie działalności wizytacyjnej Juliusza Bałickiego); **Leszek Jazownik**, W kręgu sporów o model pracy nad lekturą szkolną toczonych w latach 1918-1939; **Katarzyna Kochan**, Elementarze dla dzieci mniejszości narodowej oraz dzieci polskich mieszkających poza granicą z czasów II Rzeczypospolitej; Wspomnienie o Profesorze Władysławie Szyszrowskim. Z Profesorem Zenonem Urygą rozmawia Paulina Mucha (studentka IV roku IFP UZ); **Urszula Świdarska-Włodarczyk**, Zygmunt Imbierowicz - sylwetka instruktora harcerskiego IV. Omówienia i recenzje; **Marian Sinica**, Wczesnoszkolna edukacja polonistyczna w świetle programu nauczania Jadwigi Hanisz „Wesoła szkoła i przyjaciele”; **Maria Jazownik**, **Anny Kiezuń** „Drogi własne”. O twórczości młodopolskiej Artura Górskiego; **Iwona Morawska**, Obecność i potrzeba autorytetów. O książce Małgorzaty Karwatowskiej „Autorytety w opinii młodzieży”, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2012, ss. 224.

zebrała Ewa Popiłka
Oficyna Wydawnicza

mieście pogranicza polsko-niemieckiego po 1989 roku.

Przygotował Artur Kinal